

önskar genom styrelsen alla medlemmar

God Jul
och
Gott Nytt År

Släktföreningen Tunberg

Styrelsen består av följande ledamöter

Ordförande	Åke Abrahamsson	Marka	0515-726042
V. Ordförande	Kjell Åke Filipsson	Falköping	0515-640515
Sekreterare	Birgitta Renström	Skövde	0500-418200
Kassör	Urban Azelius	Ulricehamn	0321-25139
Övriga	Marianne Grindeskog	Leaby	0515-37063
	Ann-Britt Johansson	Falköping	0515-18023
	Ingrid Johansson	Skörstorp	0515-32160
	Margareta Thor	Kinnarp	0515-33051
	Arne Emanuelsson	Vårgårda	0322-625005
	Gösta Wilhelmsson	Trädet	0515.51248
	Lennart Sandin	Herrljunga	070-2182596
	Margareta Andersson	Torbjörntorp	0515-31383
	Fleming Torstensson	Falköping	0515-33353

Ännu ett år har gått -

- med två styrelsemöten, sommarresa och så småningom utskick av våra julhälsningar till er, kära medlemmar. Så ser ett år ut mellan släktträffarna som ju ändå är höjdpunkten i vår förening. Tabeller och böcker i all ära men det är de människor som finns bakom namnen i prydlig ordning i våra släktböcker som är slakten. Därför fyller våra träffar en så viktig funktion när vi släktingar lyfts ut från böckernas många sidor och samlas till gemenskap och trevlig samvaro. Dessa funderingar föder redan nu en sann längtan till nästa släktträff. För att återvända till de många sidorna så har styrelsen beslutat i det faktum att den första släktboken är definitivt slutsåld. Läs mer om detta på annan plats i julhälsningen. Detta aktualiserar även en mycket viktig sak att komma ihåg; när det sker **förändringar i familjen** låt då Ingrid få veta det så att vårt stora register kan hållas uppdaterat. Detta kan inte nog understrykas.

En God Jul och ett Gott Nytt år önskas er alla i vår stora släkt!

Ordföranden

Bli medlem

När nya Tunbergare föds är det den självklara dopgåvan ett medlemskap i vår förening. Det löser man en gång för alla genom att betala in den ringa summan av femtio kronor till föreningens bankgiro 5655-5329.

E postadresser

Vi har fått in ett gott antal E postadresser – tack alla! – men vi behöver flera. Meddela Urban din adress genom att skicka ett mail till urban.azelius@telia.com

Hemsidan

Vår hemsida är aktiv men lider svårt av brist på intressant material. **Det kan endast ni, kära medlemmar, åstadkomma så skicka bilder, notiser, ja nästan vad som helst som handlar om vår släkt till ake.p.abrahamsson@telia.com så ser jag till att det publiceras.**

Släktböckerna!

Den första boken är nu definitivt slutsåld och det har förts en diskussion i styrelsen hur vi skall gå vidare. Denna har så småningom resulterat i att vi skall se till att det finns en ”pärmupplaga” som nya medlemmar kan erbjudas att köpa. Vi hoppas att priset för denna kommer att bli i stort sett detsamma som vad boken kostade. Här finns en extra finess som måste framhållas med skärpa. **Ingrid har reviderat och rättat den första boken i grunden** vilket gör att den nya utgåvan är mycket mer än bara ett nytryck. Vi är inte framme ännu, där är fortfarande någon praktisk detalj som måste lösas men efter nyår kan den nya upplagan finnas framme till hugade. Föreningens kapital består av andra och tredje delen av våra släktböcker. Det rör sig om avsevärda antal och stora pengar eftersom upplagorna var stora. Ni som inte köpt dessa i tanken att det kan vi göra senare; ta tvärt av och beställ dem nu. Det är viktigt för föreningens ekonomi dessutom, eftersom den bland annat bygger på en löpande försäljning av våra släktböcker. Som bekant är vi en av få föreningar som inte har årlig medlemsavgift.

Den andra släktboken kostar 250 kronor och den tredje kostar 180, beställ från kassören Urban Azelius telefon 0321.25139 eller E-post urban.azelius@telia.com

Sommarresan 30 juli 1 augusti 2013

Västmanland är resmålet Vi kommer att bo i Västerås, Sveriges femte största stad. På vägen upp besöker vi robotmuseet i Arboga. I Västerås ser vi gamla stan, Domkyrkan, Vallby Friluftsmuseum, Strömsholms slott samt Engö slott, Tomas Tranströmers stenpoesi får vi se på flera platser i staden. Ett besök på Skultuna messingsbruk blir det också. Vi gör en liten sväng in i Uppland och beser Härkeberga kyrka med välbevarade kalkmålningar, bland de mest högtstående i landet. Vi besöker även en av Enköpings många vackra parker. Det finns så mycket att se att det är svårt att välja så en del kan ändras. Jag planerar också att det skall bli lite tid att besöka de många fina affärerna i Västerås.

Hemresan åker vi över Kvicksund, tittar in hos Rolf Bergs keramik i Torshälla. I Eskilstuna ser vi Rademachersmedjorna. Sedan åker vi utmed Hjälmarens till Kumla och Askersund.

Ett fastställt program är klart i månadsskiftet jan – feb 2013.

Det var många nya med på förra resan. Har du inte varit med så passa på nu. Ring Arne tfn 0322-625005, så sänder vi program.

Sommarresan 2012

Årets sommarresa gick i år till Småland och Öland. Det var 42 förväntansfulla tunbergare som äntrade bussen, varav det var flera som deltog för första gången. Detta glädde förstås både reseledaren Arne och oss ”gamla” resenärer.

Första stoppet gjordes i Huskvarna, där vi fick en guidning i det intressanta Fabriksmuséet. Det öppnades 1993 och visar Huskvarnas mer än 300-åriga historia med tillverkning av vapen, symaskiner, spisar, cyklar, motorcyklar och motorsågar mm.

Efter kaffe i Kroatorpet bar det iväg till Vimmerby och Astrid Lindgrens Näs. Vi såg den stora utställningen om Astrids liv och gärning, ”Hela världens Astrid Lindgren”. Den ger en del av nycklarna till hennes världsberömda författarskap, en inblick i hur hon var som person, hur hon levde och hur hon kunde skapa alla sina fantastiska berättelser.

Dagens sista besök var Döderhultarmuséet utanför Oskarshamn. Döderhultarn hette egentligen Axel Pettersson och fick sitt genombrott vid en karikatyrutställning i Stockholm 1909. Innan dess kallades han mest för ”Tolvskillingen” efter det pris han begärde för sina ”gubbar” när han sålde dem på Oskarshamns gator och torg.

På ett mästerligt och humoristiskt sätt skildrade han de fattiga smålänningarnas liv från vaggan till gravan. En mycket trevlig och engagerad guide vandrade med oss genom utställningen, som är svår att beskriva, den måste ses!

Nästa dag åkte vi över den vackra Ölandsbron och i Färjestaden klev vår ölandsguide, Elisabeth Palm, på bussen för att vara med oss hela dagen. Hon kunde sitt Öland och var verkligen en god ambassadör för sitt landskap. Vi reste söderut utmed den västra kusten ned till Ottenby. Efter en kaffepaus vid fyren Långe Jan och fågelstationen for vi norrut på den östra sidan av ön. Vi passerade genom välbevarade byar med gammal bebyggelse, förbi gravfält och väderkvarnar på slingrande smala vägar. Stockrosorna blommade och prunkade utmed husväggarna. Det blev också en avstickare ut på Stora Alvaret med sitt karaktäristiska och karga beteslandskap kantat av långa kalkstensmurar. Cikorian lyste blå utmed vägkanterna och vi upplevde Öland med alla sinnen.

Vi gjorde stopp i Himmelsberga by, där vi såg gammal typisk gårdsbebyggelse, och vid Gärdslösa kyrka, där prinsessan Margareta en gång gifte sig. Efter lunch och egen tid i Borgholm blev Sollidens slott dagens sista besöksmål.

Vår guide tog oss genom hela parken med dess blomsterprakt samtidigt som hon delgav oss slottets historia. Det blev en mycket intressant eftermiddag i härligt solsken.

Åter på hotellet i Kalmar åt vi gemensam middag och hade sedvanligt samkväm med allsång, prat och roliga historier.

Innan vi nästa dag lämnade Kalmar hann vi med att besöka både Domkyrkan och Kalmar slott. I Domkyrkan, som nyligen renoverats, röntes altaret, dopfunten och ambon särskilt stort intresse. De är nämligen tillverkade i Slutarp av Gertssons Plåtslageri. Eftersom flera av deltagarna är från Falbygden kändes det lite extra i hjärtat att se dessa vackra inventarier på plats. Vi fick också lyssna när organisten spelade en sommarpsalm på kororgeln enkom för oss.

På slottet hade vi också en intressant guidning, men det roligaste var nog när vi fotograferade en lite trött resedeltagare från Falbygden på Erik XIV:s tron! Sedan följde en trevlig stund på Gerdas café, där fick vi nämligen kaffe med våffla. Vi satt utomhus på caféets innergård och njöt i fulla drag.

På hemresan genom Småland stannade vi först på Kosta Glasbruk, där vi fick se glasblåsning, handla i butiken och äta lunch. I Lessebo besökte vi Handpappers bruket och fick följa den gamla tillverkningen av handgjort papper.

”Det vackraste papperet görs fortfarande för hand!” står det i företagets broschyr. Det används bl a till vigselbevis, dopattester, statsdokument och akvarellpapper.

Sista stoppet gjordes vid Byarums hembygdsgård i Vaggeryd. Damer från hembygdsföreningen serverade kaffe med hembakt kaffebröd och såg verkligen till att vi trivdes. Vi gick runt och tittade in i de väl bevarade husen och så tog vi förstås det sedvanliga fotot på resedeltagarna. Ett trevligt slut på en trevlig resa, Arne och chauffören Stefan tackades hjärtligt för väl genomförda och härliga dagar.

Margareta Thor – som även tagit den fina bilden nedan.

En guidad rundvandring på Solliden var en av höjdpunkterna.

MINNEN FRÅN JÄLA

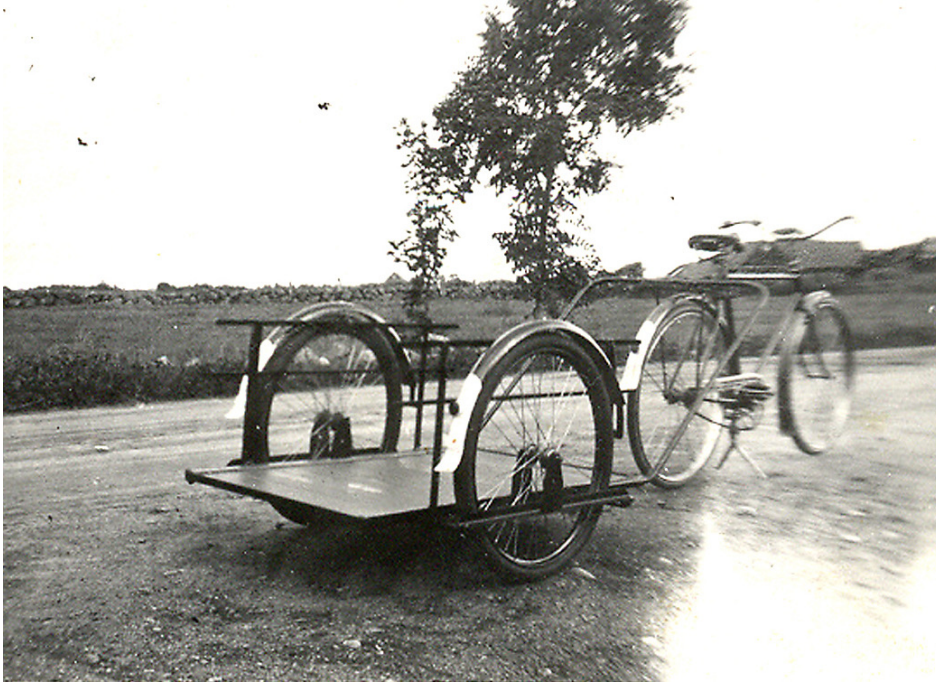
Jäla är en betydelsefull plats i vår släktförening.

Oskar Johansson (tillhör Marta grenen) bodde på L. Hallagården.

Oskars äldste son Olof Valter Johansson startade 1937 en cykelverkstad med tillhörande försäljning. Tomten placerades bredvid mejeriet. Oskar skakade bekymrat på huvudet och sa:” Tomta har han fått, å hjälp te böggå har han fått, men dä ä frågan um han klarar sek ändå” Att driva företaget visade snart Valter att han fixade.

Det var cyklar som visade sig vara den stora försäljningsframgången. Huset hade redan från början en bostad på övervåningen, men efterhand behövde verkstaden byggas ut, det blev alltmer motorcyklar, traktorer och bilar som dominerade i reparationsverkstaden.

Valter tillverkade cykelkärror, potatiskvarnar. Även en höfläkt, den fabriksgjorda var av plåt, men Valter använde tunn hård masonit. Vilket kom att visa sig fungera bra.

En av Walters egentillverkade cykelkärror klar för användning.

Barncyklar fanns knappast på 1940- talet. Det ville Valter göra något åt. Han tog gamla dam- och herrcyklar, sågade ned och svetsade om dem så att de bättre passade för barnen. Därmed blev han något av en pionjär i bygden.

1950 började Valter även att driva bensinstation. Det var "Nynäs" bensin som fanns i tankarna. Då kostade 1 liter bensinen strax över 50 öre. Omräknat till dagens penningvärde så motsvarar det 8 kr. litern.

Walters bensinstation så som den såg ut 1950

1975 lämnade Valter över verksamheten till sönerna; Magnus och Bengt. De höll på fram till 1990 då verksamheten upphörde och fastigheten såldes.

Uppgifterna har delvis hämtats från tidskriften: "När sock'na va' kommun" Hänt i Jäla under ett sekel.

Ann Britt Johansson

Mer från Jäla .....

Bilden nedan är från mitt föräldrahem där min farfar Oskar Johansson poserar med hela sin familj. Troligtvis är bilden tagen i början av 1930-talet. Från vänster min pappa Elof, farbröderna Åke och Valter, faster Ebba, farmor Hilda och farfar Oskar. Elof övertog föräldragården 1946 och 1986 övertog Elofs yngste som Per Elofsson gården och som driver den än i dag. Se första släktboken sidan 338.
Birgitta Renström

Hotet mot socknen

Socknen är urgammal; Dick Harrysson skriver någonstans att den förmodligen fanns redan före kristnandet (stavades sokn i äldre tid) och anses av somliga varit sammankopplad med tiondet. Socknen var det geografiska område inom vilket tionde togs upp till en storman eller senare till en kyrka. Socknen (och församlingen) är det begrepp som sedan dess gällt för att beskriva vår hemort, således var vi har våra rötter.

Dessutom – eftersom socknen inte har haft någon juridisk betydelse i övrigt på ett bra tag - ligger gränserna fast och kan återfinnas på såväl äldre som modernare kartor och i statistiska uppgifter.

Detta vill finansdepartementet (och Skatteverket) ändra på och framgent ha ett enda begrepp - kommun och fastighet.

(SOU 2000:17) Alla får tillexempel tillhörigheten Falköpings kommun – och en fastighetsbeteckning och inget mer.

Jo men, hävdar någon, alla äldre uppgifter fram till nu ändras ju inte. Nej – det är sant. Men om någon i framtiden släktforskar från någonstans i Sverige och hamnar på Skattegården i Marka och vill söka sig fram till var denna gård kan var belägen går det inte om förslaget går igenom eftersom begreppet Marka socken som geografisk enhet inte finns kvar.

Sockengränsen försvinner på alla kommande kartupplagor – och Marka finns inte heller kvar som officiell adressenhet. Kartverket har inget intresse av att hålla uppgifter som ingen myndighet vill betala för!

Ännu svårare blir det med alla de namn på torp och backstugor som för länge sedan är borta och där det inte gjorts några torpinventeringar och förteckningar upprättats.

Sedan finns det en annan aspekt – alla biologiska och kulturhistoriska fynd och data, alltifrån stenyxor till rara växter, relaterar till socken som fyndplats. Man kan fortsätta med sådant som befolkningsstatistik, agrar utveckling och att allt vad man skall jämföra med baserar sig på sockenbegreppet.

Det geografiska begreppet "socken" stora betydelse är således dess oföränderlighet. Det har varit enorma förändringar enbart under vår levnad; små kommuner har slagits ihop till större, församlingsgränser ändras men socknen har bestått.

Slakten på landsbygden - för det är vad det är – (de som bor i städer berörs ju inte), måste stoppas. Jag skriver till landsbygdsministern, man kan även skriva till Anders Borg och protestera. Man måste göra vad man kan .....

Åke Abrahamsson

Kommer man att få se några skyltar i framtiden som talar om var man är?

Gamla bilder

Alla vi som blivit äldre har säkerligen samma problem – bilder i och utanför fotoalbum där de som förekommer på bilderna är totalt okända. Jag har på senare tid mött detta i en allt stridare ström. Stora tjocka album med mängder av foton som är omöjliga att identifiera. Hur kan det bli så? Svaret är enkelt – därför att vi inte frågat våra föräldrar vem bilderna föreställer. Det finns inget annat att göra än att kasta hela rasket. Anonyma bilder har ju inget värde eftersom alla som visste är borta. Därför blir den första uppmaningen att se efter som det finns bilder som ändå kan räddas åt eftervärlden medan tid finns.

Dagens teknik rymmer många möjligheter att ta hand om bilderna som inte fanns bara för några år sedan. En modern skanner och ett ganska enkelt bildbehandlingsprogram gör underverk. Dels kan man enkelt bevara sina bilder i ett digitalt format, bilder som sedan kan spridas till släktingar som inte är lika väl försedda. Dels kan bilder som har farit illa av tidens tand förbättras avsevärt. När detta är gjort låser man in originalbilderna i ett bankfack tillsammans med noteringar om vem, var och när. Sådana bilder är alldeles för värdefulla för att ha hemma. /Åke Abrahamsson

Alfred Abrahamsson med yngste sonen Isak som var född 1901 i Brismene. Alfred var född i Kinneved 1855 och dog i Kärråkra 1935. Detta och mer därtill finns att läsa i den första släktboken på sidan 383 – 386. Alfred och Klara brukade Räflebacken i Brismene men så sa aldrig pappa, för honom hette gården Ravlebacken, han har även skrivit till bilden vem den förställer. Lägg märke till lille Isaks klädsel; i synnerhet huvudbonaden är magnifik. /Åke

Julbön för lite till mans/kvinnns

Herre, Du vet bättre än jag själv att jag blir äldre och äldre och en dag kommer jag att vara gammal.

Bevara mig från att bli pratsjuk och särskilt från den ödesdigra vanan att tro att jag måste säga något i varje fråga och vid varje tillfälle.

Hjälp mig att stävja mitt begär att försöka rätta till andras angelägenheter.

Avhåll mig från att komma med ändlösa detaljer, ge mig förmågan att snabbt komma till saken.

Jag ber om förmågan att lyssna till berättelser om andras plågor. Hjälp mig att fördraga dem med tålamod.

Men försegla mina läppar för egen värk och plåga, de öka ständigt och att tala om dem blir ljuvare allt eftersom åren gå.

Lär mig att förstå att jag möjligen någon gång kan ha fel.

Se till att jag är lagom snäll, jag vill inte vara ett helgon, sådana är svåra att leva tillsammans med. Men en sur gammal man är ett av den ondes främsta verk.

Gör mig eftertänksam men inte missmodig, hjälpsam men inte mästrande. Det kan förefalla synd att inte till fullo utnyttja mitt stora kunnande - men Du vet, Herre, att jag gärna vill ha kvar några få vänner till slutet

AMEN

